

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-28 ta' Gunju, 2016.

Rikors Numru 427/2008 SM

**George Spiteri & Sons Limited
(C-12936)**

vs.

Gordon Spiteri

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat datat il-25 t'April, 2008, li permezz tieghu r-rapprezentant tas-socjeta` rikorrenti sintetikament espona s-segweni:

- 1.1. Illi l-kontendenti kienu ftehm u li jidhlu f'impriza kongunta, ("*joint venture*"), biex jimmanifatturaw oggetti tal-hgieg;
- 1.2. Illi originarjament il-ftehim kien:
 - 1.2.1. Illi jaqsmu l-ispejjez bin-nofs; u
 - 1.2.2. Illi jaqsmu l-profitti;
- 1.3. Illi s-socjeta` rikorrenti investiet ammont sostanzjali f'din l-amalgamazzjoni;
- 1.4. Illi l-impriza kongunta in dizamina giet terminata billi l-intimat naqas li jagixxi kif pattwit;
- 1.5. Illi s-socjeta` rikorrenti nefqet is-segwentanti ammonti:
 - 1.5.1. Ghoxrin elf mitejn u hamsa u sittin Ewro u hamsa u hamsin centezmu, (€20,265.55), ghal xiri ta' magna;
 - 1.5.2. Tlett elf tmin mija u ghaxar Ewro u sebgha u ghoxrin centezmu, (€3,810.27), ghal diversi oggetti ohra biex jintuzaw fl-istess impriza kongunta;
- 1.6. Illi l-intimat inghata l-pussess tal-oggetti indikati fil-paragrafu precedenti biex juzhom fl-istess impriza;
- 1.7. Illi wara li l-impriza *de quo* giet terminata tort tal-intimat, l-istess intimat gie mitlub jirritorna l-istess oggetti *stante* li ghal dawn kienet hallset is-socjeta` rikorrenti;
- 1.8. Illi *di piu`* s-socjeta` rikorrenti kienet selfet l-ammont ta' erbat elf sitt mija u tmienja u hamsin Ewro u hamsa u sebghin centezmu, (€4,658.75), lill-intimat;
- 1.9. Illi ghalkemm kien debitament interpellat biex ihallas lura l-ammont hekk lilhu misluf kif indikat fil-paragrafu precedenti, l-intimat baqa` inadempjenti;
- 1.10. Illi ghalhekk aderiet din il-qorti biex l-intimat ikollu l-opportunita` jghid ghaliex din il-qorti m'ghandiex:

- 1.10.1. Tiffissa zmien qasir u perentorju minnha ffissat biex l-intimat jirritorna l-magna in dizamina lis-socjeta` rikorrenti, jew
- 1.10.2. Alternattivament ghal dak indikat fil-paragrafu precedenti, tikkundannah ihallas il-valur taghha;
- 1.10.3. Tikkundannah ihallas lis-socjeta` rikorrenti l-ammont t' €4,658.70 moghtija lilhu mill-istess socjeta` rikorrenti bhala self;
- 1.10.4. Tikkundannah ihallas lis-socjeta` rikorrenti l-ammont ta' €3,810.27 rapprezentanti spejjez inkorsi mis-socjeta` rikorrenti ghall-materjal li kellu jintuza fl-istess impriza;
- 1.10.5. Tiddikjara li l-intimat hu risponsabbli ghad-danni sofferti mis-socjeta` rikorrenti billi l-intimat naqas jagixxi skont il-ftehim u zamm l-oggetti fuq indikati ghalih;
- 1.10.6. Tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta` rikorrenti *in linea* ta' deprezzament tal-magna u/jew tal-kumpens ghall-uzu tal-istess magna mill-intimat kemm din damet ghandu;
- 1.10.7. Tikkundannah ihallas l-ammont ta' danni u/jew kumpens hekk likwidat;
- 1.10.8. Bl-ispejjez u bl-imghax legali skont il-ligi kontra l-intimat;

1.11. B'riserva ghal azzjoni ulterjuri;

2. Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat id-29 t'April, 2008, li permezz tieghu tat l-istruzzjonijiet procedurali hemm indikati, (ara foll 5);
- 3.0. Rat ir-risposta guramentata tal-intimat datata s-26 ta' Gunju, 2008 (ara foll 9), li permezz taghha sintetikament irrisponda bil-mod segwenti ghat-talbiet tas-socjeta` attrici;

- 3.1. Illi preliminarjament il-gudizzju mhux integru *stante* li t-talbiet *de quo* kellhom jigu diretti wkoll kontra l-mara tal-intimat;
 - 3.2. Illi s-socjeta` rikorrenti ma selfet l-ebda flus lill-intimat;
 - 3.3. Illi mhux minnu li s-socjeta` rikorrenti nefqet flus biex tinvesti f'xi attivita` kummercjali konnessa mal-intimat;
 - 3.4. Illi ghalkemm hu minnhu li kien hemm tahdidiet bejn il-partijiet biex tigi ffurmata l-impriza kongunta riferita, din l-impriza qatt ma mmaterjalizzat ruhha minhabba l-inadempjenza tas-socjeta` rikorrenti;
 - 3.5. Illi l-intimat m'ghandux oggetti jew beni ohra tas-socjeta` rikorrenti fil-pussess tieghu;
 - 3.6. Illi l-intimat kien l-uniku wiehed li inkorra fi spejjez in konnessjoni ma' diversi attivitajiet li kellhom iwasslu ghall-impriza kongunta in dizamina;
 - 3.7. Illi peress li l-istess impriza ma mmaterjalizzatx, l-istess spejjez ibbenifikat minnhom is-socjeta` rikorrenti biss;
 - 3.8. Illi s-socjeta` rikorrenti hi debitrice tal-intimat *stante* li qatt ma rrimburzatlu l-ispejjez minnu inkorsi u ghad-danni lilu kkagunati;
 - 3.9. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, jinhtieg li ssir tpacija bejn il-partijiet;
 - 3.10. Bl-ispejjez kontra s-socjeta` rikorrenti;
 - 3.11. Salv risposti ulterjuri;
- 4.0. Rat il-kontro-talba rikonvenzjonali tal-intimat datata wkoll is-26 ta' Gunju, 2008, (ara foll 12), li permezz taghha sintetikament issottolinea s-segwenti:
- 4.1. Illi s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata dahlet fi ftehim mal-intimat rikonvenzjonanti fuq l-impriza kongunta in dizamina;

- 4.2. Illi rizultat tal-istess l-intimat rikonvenzjonanti inkorra hafna spejjez li ghamel tajjeb ghalihom hu stess;
- 4.3. Illi l-impriza kongunta in dizamina qatt ma giet fis-sehh u dan, *stante* l-inadempjenza tas-socjeta` rikorrenti billi ma kkontribwietx ghall-holqien tal-istess attivita`;
- 4.4. Illi ghalhekk sofra danni, kemm dawk maghrufa *damnum emergens* u dawk maghrufa *lucrum cessans*;
- 4.5. Illi ghaldaqstant juzufruwixxi ruhhu mill-procedura odjerna biex jitlob lill-qorti:
 - 4.5.1. Tiddikjara li l-impriza kongunta *de quo* qatt ma avverat ruhha minhabba l-inadempjenza tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata;
 - 4.5.2. Tiddikjara li s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata hi responsabbli ghad-danni sofferti mill-intimat rikonvenzjonanti;
 - 4.5.3. Tillikwida d-danni sofferti mill-intimat rikonvenzjonanti, okkorrendo anke permezz ta' periti *nominandi*;
 - 4.5.4. Tikkundanna lis-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata thallas lill-intimat rikonvenzjonanti l-amonti minnha hekk likwidati;
 - 4.5.5. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet kontra s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata;
5. Rat id-digriet tal-istess qorti diversament preseduta datat is-7 ta' Lulju, 2008, li permezz tieghu stabbilit it-termini hemm indikati ghall-prezentata tad-dikjarazzjonijiet guramentati hemm riferiti, (ara foll 16);
- 6.0. Rat ir-risposta tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata ghall-kontro-talba tal-intimat rikonvenzjonanti, datata l-14 ta' Lulju, 2008, li permezz tieghu sintetikament irrispondiet bil-mod segwenti:

- 6.1. Illi t-talbiet kontenuti fil-kontro-talba huma infondati;
- 6.2. Illi dawn it-talbiet ghandhom jigu respinti bl-ispejjez;
- 6.3. Illi mhux minnu li s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata kienet inadempjenti;
- 6.4. Illi l-istess socjeta` mhix responsabbli ghad-danni allegati;
- 6.5. Illi l-intimat rikonvenzjonanti qatt ma talabha thallas xi danni;
- 6.6. Illi ghalkemm l-intimat *de quo* jallega n-nuqqas t'integrita` tal-gudizzju ghar-raguni minnu indikata, xorta pprezenta l-kontro-talba f'ismu personalment;
- 6.7. Illi s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata qatt ma naqset li tonora l-obbligi taghha;
- 6.8. Illi kien l-intimat rikonvenzjonanti li naqas li jagixxi kif pattwit;
- 6.9. Salv risposti ulterjuri;
7. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat l-4 ta' Frar, 2009, li permezz tieghu nnominat lill-assistent gudizzjarju hemm indikata, (ara foll 30 u 31);
8. Rat id-digriet ta' din il-qorti kif preseduta datata l-24 ta' Marzu, 2014, li permezz tieghu awtorizzat lill-assistent gudizzjarju fuq riferita biex tirritorna l-inkartament fl-atti tal-procedura odjerna, (ara foll 115);
9. Rat ukoll id-digriet taghha datat it-28 t'Ottubru, 2014, li permezz tieghu irrevokat l-inkarigu tal-istess assistant gudizzjarju u ordnat li l-kawza titkompli tinstema` quddiem din l-istess qorti kif issa preseduta, (ara foll 117);
10. Rat id-digriet ulterjuri taghha datat il-21 t'Ottubru, 2015, li permezz tieghu, fuq talba tal-abbi rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 148);

11. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata datata d-9 ta' Dicembru, 2015, (ara foll 149) flimkien ma dik tal-intimat rikonvenzjonanti datata l-11 ta' Jannar, 2016, (ara foll 152);
12. Rat il-verbal tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet datat il-25 ta' Frar, 2016, li permezz tieghu ddikjaraw li kienu qed jistrieħu fuq in-noti ta' sottomissjonijiet minnhom ipprezentati u indikati fil-paragrafu precedenti;

Ikkunsidrat:

- 13.0. Illi qabel xejn tingibed l-attenzjoni għas-segwenti rizzultanzi processwali:
 - 13.1. Illi għalkemm gie verbalizzat li xehdet ir-rapprezentanti tal-Bank involut (ara foll 69), din ix-xhieda ma tirrizzultax li giet traskritta u inserita fil-process;
 - 13.2. Illi għalkemm mill-verbal tal-udjenza datata l-15 ta' Mejju, 2012, li l-kawza kienet differita għall-udjenza tad-9 t'Ottubru, 2012, (ara foll 72), il-verbal tad-differiment hawn indikat ma jirrizultax inserit fil-process;

Ikkunsidrat:

14. Illi sintetikament il-kawza odjerna hi rizzultat ta' negozju bejn il-kontendenti li falla;
- 15.0. Illi rizzultat tal-istess is-socjeta` qed tippretendi li l-intimat jirrifondiha s-segwenti:
 - 15.1. €4,685.68 ammont misluf lill-intimat, (ara foll 20 u 23);
 - 15.2. €3,810.27 ammont imhallas minnha fi spejjez minnha inkorsi għall-materjal biex ikun jista` jintuza fl-impriza kongunta pattwita u f'danni, (ara foll 21);
 - 15.3. €20,265.55 ammont imhallas minnha għall-magna speċjalizzata li taqta` l-hgieg, (ara foll 20, 24 u 71), jew ir-ritorn tal-magna in dizamina, (ara foll 2);

15.4. Illi l-ammont komplessiv hekk rikjamat mis-socjeta` *de quo* allura jammonta ghal €28,761.50;

Ikkunsidrat:

16.0. Illi min-naha tieghu l-intimat rikonvenzjonali isostni sintetikament is-segwenti:

16.1. Illi mhux minnu li s-socjeta` *de quo* selfitu xi flus, (ara foll 79 *et sequitur*);

16.2. Illi mhux minnu li s-socjeta` *de quo* investiet xi flus fin-negozju kongunt propost bejn il-partijiet;

16.3. Illi l-magna in dizamina ntrat esklussivament mis-socjeta` *de quo*, (ara foll 81);

16.4. Illi l-istess negozju kongunt propost qatt m'avvera ruhhu ghaliex is-socjeta` *de quo* kienet inadempjenti, (ara foll 80 u 81);

16.5. Illi *di piu`*, kien l-istess intimat li sofra spejjez in konnessjoni man-negozju kongunt propost, komplessivament ammontanti ghal €26,880.00, (ara foll 120);

Ikkunsidrat:

17.0. Illi minn ezami tal-atti prezentati jirrizulta sintetikament is-segwenti:

17.1. Illi l-partijiet kienu effettivament qeghdin jikkonsidraw li jistabilixxu negozju kongunt bejniethom, (ara foll 20 u foll 80);

17.2. Illi din il-konsiderazzjoni zviluppat wara li l-partijiet kienu diga` jikkummercjaw flimkien, (ara foll 80);

17.3. Illi ghalkemm in-negozju kongunt propost qatt ma zviluppa u mmaterjalizza, jirrizulta pero` li kien infetah

kont bankarju kongunt bejn il-kontendenti (ara foll 79 u 83);

Ikkunsidrat:

- 18.0. Illi *stante* li fl-ewwel eccezzjoni ta' natura preliminari kontenuta fir-risposta tal-intimat dan isostni li l-gudizzju mhux integrugħaliex is-socjeta` rikorrenti ma intavolatx il-kawza odjerna anke fil-konfront tal-mara tieghu, jinghad sintetikament is-segwenti:
 - 18.1. Illi l-istess eccezzjoni tirrizulta msejsa fuq l-artiklu 1322 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
 - 18.2. Illi f'dan il-kuntest meta l-att ikun biss wiehed ordinarju, il-jedd li wiehed iharrek jew jigi mharrek jispetta lil kull wahda mill-mizzewgin;
 - 18.3. Illi fejn l-amministrazzjoni tkun wahda straordinarja, il-jedd indikat fil-paragrafu precedenti jmiss liz-zewg mizzewgin flimkien;
 - 18.4. Illi l-artiklu 1322 (3) tal-istess Kap fuq riferit jelenka dawk l-atti hemm espressament dikjarati bhala atti t'amministrazzjoni straordinarja;
 - 18.5. Illi għalhekk, tenut kont tal-elenku specifiku tal-atti hemm indikati bhala tali, allura l-istess għandhom jinghataw interpretazzjoni restrittiva;

Ikkunsidrat:

19. Illi jirrizulta li kif imposta l-azzjoni odjerna introdotta mis-socjeta` rikorrenti hi wahda intiza għal rifuzjoni ta' ammont ta' flus misluf u għal danni rikjamati mill-istess socjeta` rizzultanti mill-falliment tal-konkretizzar tan-negozju kongunt propost;
20. Illi għalhekk għandu jkun pacifiku li r-relazzjoni in dizamina naxxenti bejn il-kontendenti hi rizzultat t'atti normali ta' gestjoni ta' kummerc jew professjoni li jkunu qed jigu ezercitati min parti wahda biss mill-mizzewgin;

21. Illi ghalhekk jiskatta l-operat tal-artiklu 1324 tal-istess Kap fuq indikat;
22. Illi konsegwentement tali azzjoni trid necessarjament tkun indirizzata biss fil-konfront ta' dik il-konjugi li fil-fatt tkun qed tezercita dak il-kummerc, negozju, jew professjoni;

DECIDE:

23. Illi in vista tal-premess din il-qorti tirrespingi l-ewwel eccezzjoni preliminari sollevata mill-intimat;

Ikkunsidrat:

- 24.0. Illi fir-rigward tal-ewwel talba tas-socjeta` rikorrenti, senjatament dik rigwardanti t-talba biex l-intimat jirritorna l-magna in dizamina jew alternattivament biex ihallas prezzha, lis-socjeta` rikorrenti, jinghad sintetikament is-segweni:
 - 24.1. Illi s-socjeta` rikorrenti ssosstni li fil-fazi tan-negozju bejn il-partijiet biex jitwaqqaf in-negozju kongunt in dizamina, hi kienet xtrat magna specjalizzata fil-qtugh tal-hgieg, (ara foll 20);
 - 24.2. Illi l-prezz imhallas ghall-istess hu dak ta' €20,265.55, (ara foll 24 u 71);
 - 24.3. Illi l-istess magna kienet giet ikkonsenjata lill-intimat mill-venditur fil-fabbrika tal-intimat, (ara foll 20);
 - 24.4. Illi sussegwentement fiz-19 ta' Frar, 2007, is-socjeta` venditrici irrilaxxat il-fattura relattiva f'isem Gordon Agius u George Spiteri, rigwardanti l-magna tal-marka "Redsail Laser Engraver", *de quo*, (ara foll 58);

Ikkunsidrat:

25. Illi l-intimat rikonvenzjonanti jsostni li m'ghandux oggetti jew beni tas-socjeta` rikorrenti fil-pussess tieghu (ara foll 9 u l-paragrafu numru tlieta punt hamsa, (3.5.), aktar qabel);
26. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-mandat ta' qbid li s-socjeta` rikorrenti ottjeniet kontra l-intimat rikonvenzjonanti, rikors 616/08, (ara foll 99);
27. Illi fl-atti giet ipprezentata kopja tal-lista tal-oggetti li gew maqbuda permezz tal-imsemmi mandat;
28. Illi min ezami tal-istess jirrizulta li fl-imsemmija lista ma jirrizultax li l-intimat instab li kellu l-magna in dizamina fil-pussess tieghu;
29. Illi f'dan il-kuntest issir referenza ghad-decizjoni tal-**Qorti tal-Appell** fl-ismijiet **Hans Jochim Link et vs. Raymond Mercieca**, datata it-**12 ta' Jannar, 2001**, li rriteniet li hu:

“...principju bazilari ta' dritt illi, f'kaz illi l-attur ma jipprova il-premessi ghat-talbiet tieghu, dan ikun ifisser ic-cahda ta' dawk it-talbiet u l-liberazzjoni tal-parti konvenuta. L-applikazzjoni tal-principju *actore non probante reus absolvitur* kienet essenzjalment ezercizzju ta' analizi ta' provi fil-procedura civili. Dan il-principju mhux biss kien wiehed legalment san, imma kien ukoll regolatur fid-determinazzjoni tad-drittijiet u obbligi fil-kamp civili”;
30. Illi ghalhekk hi norma procedurali assodata li min jallega jrid jipprova;
31. Illi f'dan ir-rigward, l-artiklu 562 tal-Kap 12 tal-Ligijiet fuq riferiti jistipula s-segwenti:

“Bla hsara ta' kull disposizzjoni ohra tal-ligi, l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah”
32. Illi min ezami tar-rizultanzi prodotti *in atti* is-socjeta` rikorrenti naqset li tipprova l-bazi tal-pretensjoni taghha fir-rigward kif fuqha jinkombi;

33. Illi ghalhekk ghandu jkun pacifiku li allegazzjoni biss mhux sufficjenti biex tirradika l-pretensjoni allegata u tibdilha f'fatti oggettivament konstatati;

DECIDE:

34. Illi konsegwentement l-ewwel (1), il-hames (5) u s-sitt (6), talbiet tas-socjeta` rikorrenti ghandhom jigu respinti;

Ikkunsidrat:

- 35.0. Illi rigward l-ammont allegatament misluf mis-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata jinghad sintetikament is-segwenti:
- 35.1. Illi l-istess socjeta` tallega li selfet is-somma ta' €4,658.75, (ekwivalenti ghal Lm2,000.00), lill-intimat, (ara foll 20);
- 35.2. Illi skont ir-rapprezentant tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata, dan l-ammont allegatament gie misluf lill-intimat Gordon Agius fis-sena 2006, (ara foll 20);
- 35.3. Illi ghalkemm mhux dokument datat dak a foll 23 tal-process juri li l-intimat Gordon Agius issellef is-somma t'Lm2,000.00 minghand is-socjeta` rikorrenti;
- 35.4. Illi n-numru tal-karta tal-identita` tal-intimat Gordon Agius kif indikata fl-istess skrittura privata, (ara foll 23), hi l-istess kif indikata kemm fir-risposta guramentata kif ukoll fil-kontro-talba tar-rikorrenti rikonvenzjonanti, (ara foll 9 u 12);
- 35.5. Illi r-rapprezentant tas-socjeta` rikorrenti jafferma li l-ammont hekk misluf lill-intimat qatt ma gie restitwit lill-istess socjeta` rikorrenti mill-intimat *de quo*, (ara foll 20);

DECIDE:

- 36.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti tqis li s-socjeta` rikorrenti pprovat din it-talba taghha u konsegwentement:

- 36.1. Tirrespingi t-tieni (2) risposta guramentata tal-intimat flimkien ma dak allegat minn mart l-intimat fid-dikjarazzjoni guramentata taghha datata z-19 t'April, 2013, (ara foll 103);
- 36.2. Takkolji t-tieni (2) talba tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata, (ara paragrafu numru wiehed punt ghaxra punt tlieta, (1.10.3.), aktar qabel);

Ikkunsidrat:

- 37.0. Illi rigward l-allegat ammont li s-socjeta` rikorrenti ssostni li nefqet fi spejjez inkorsi minnha ghall-materjal li kellu jigi uzat fin-negozju kongunt in dizamina, u ghad-danni allegatament sofferti mill-istess, jinghad sintetikament is-segwenti:
 - 37.1. Illi fid-dikjarazzjoni guramentata tieghu, jsostni li hu xtara u hallas permezz ta' cekkijiet ghall-hgieg; partijiet tal-*computer* tal-magna; *plastic* tat-trofej; ammont ta' bazijiet tal-irham ghall-istess trofej u pagament lil *Sports Experience*, (ara foll 21);
 - 37.2. Illi l-pagamenti indikati fil-paragrafu precedenti effettwati mis-socjeta` rikorrenti jirrizultaw suffragati permezz ta' cekkijiet u fatturi appoziti, (ara foll 25 sa 28 u Dok GS8);

Ikkunsidrat:

- 38.0. Illi rigward id-danni allegatament sofferti mis-socjeta` rikorrenti jinghad sintetikament is-segwenti:
 - 38.1. Id-devalwazzjoni tal-magna in dizamina;
 - 38.2. Nuqqas ta' profitti;
- 39.0. Illi fir-rigward l-intimat issostni sintetikament is-segwenti:
 - 39.1. Illi din l-allegazzjoni tas-socjeta` rikorrenti mhiex minnha;

39.2. Illi in effetti s-socjeta` rikorrenti ma pprovatx l-allegazzjoni taghha li soffriet id-danni allegati;

Ikkunsidrat:

40.0. Illi fir-rigward ta' dawn iz-zewg lanjanzi hawn in dizamina jinghad sintetikament is-segwenti:

40.1. Illi l-prospett ipprezentat in atti mis-socjeta` rikorrenti hu biss elenku unilateralment redatt mill-istess socjeta`;

40.2. Illi allura dan il-prospett ma jistax jittiehed bhala prova oggettiva ta' dak allegat mis-socjeta` rikorrenti, (ara foll 75);

40.3. Illi ghalhekk l-ispejjez hemm allegati ma jirrizultax li kienu debitament provati, u li effettivament intefqu biex ikun jista` jigi stabbilit dan in-negozju kongunt;

40.4. Illi allura f'dan il-kap japplika wkoll il-principju antik *actore non probante reus absolvitur* flimkien mall-obbligu stabbilit fl-artiklu 562 tal-Kap 12 fuq gia` riferit, (ara paragrafu numru disgha u ghoxrin, (29.) u wiehed u tletin, (31.), aktar qabel);

DECIDE:

41. Illi in vista tal-premess din il-qorti ma tqisx li s-socjeta` rikorrenti pprovat it-tielet (3) talba taghha, (ara foll 2), u qeghda ghalhekk tigi respinta;

Ikkunsidrat:

42.0. Illi fir-rigward tad-danni allegati mis-socjeta` rikorrenti jinghad sintetikament is-segwenti:

42.1. Illi l-intimat isostni li n-negozju kongunt effettivament qatt ma ddekolla, u dan, minhabba inadempjenza tas-socjeta` attrici;

42.2. Illi in vista tar-rizultanzi fuq sintetikament esposti jirrizulta pacifiku li l-allegat negozju kongunt bejn il-kontendenti qatt ma kkonkretizza ruhhu;

42.3. Illi fid-dikjarazzjoni guramentata tieghu l-intimat isosstni li l-partijiet kienu ghadhom fl-istadju ta' trattattivi, liema trattattivi qatt ma kkristallizzaw ruhhom f'kuntratt vinkolanti bejn il-partijiet, (ara foll 80);

DECIDE:

43. Illi ghalhekk ukoll ir-raba (4) talba tas-socjeta` rikorrenti rigwardanti d-danni allegati ma tirrizultax ipprovata skont il-ligi u konsegwentement, qeghda tigi respinta;

Ikkunsidrat:

44.0. Illi in riassunt in vista tal-premess, jinghad in konkluzzjoni s-segwententi:

DECIDE:

44.1. Illi in vista tal-premess it-tieni (2) talba tas-socjeta` rikorrenti, senjatament li l-intimat jigi kkundannat ihallas lis-socjeta` rikorrenti l-ammont ta' €4,658.75 lilhu minnha moghtija bhala self, qed tigi akkolta;

44.2. Illi t-talbiet l-ohra tal-istess socjeta` rikorrenti qed jigu respinti;

44.3. Illi *di piu`*, qeghdin jigu akkolti wkoll it-tielet (3) u l-hames (5) risposti tal-intimat u jigu respinti l-ewwel (1), it-tieni (2) u r-raba (4) risposti tal-istess;

Ikkunsidrat:

45.0. Illi fil-konfront tat-talbiet rikonvenzjonali sollevati mill-intimat jinghad sintetikament is-segwententi:

- 45.1. Illi l-intimat isosstni li r-risponsabbilita` tal-fatt li n-negozju kongunt in dizamina qatt ma kkonkretizza ruhhu taqa` biss fuq is-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata, *stante* li s-socjeta` rikorrenti kienet qed tippretendi persentagg ezorbitanti u inikwu fl-istess negozju, (ara foll 80);
- 45.2. Illi ghalhekk l-istess negozju qatt ma' gie fis-sehh minhabba nuqqas ta' animu kollaborattiv da parti tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata;
- 45.3. Illi rizultat tal-istess, l-istess intimat jitlob ukoll danni u spejjez minnu sofferti u inkorsi fir-rigward minghand is-socjeta` rikorrenti;
- 45.4. Illi f'dan ir-rigward jirrizulta li anke l-intimat ipprezenta l-prospett tieghu li permezz tieghu elenka d-danni minnu allegatament sofferti, (ara foll 120);

Ikkunsidrat:

46. Illi f'dan ir-rigward is-socjeta` rikorrenti min-naha taghha, ssosstni li n-negozju kongunt in dizamina ma avverax ruhhu tort u htija esklussivament minhabba l-fatt li l-intimat naqas li jagixxi kif pattwit;
47. Illi min-naha tieghu l-intimat jindirizza din l-akkuza lill-mittenti u min-naha tieghu jsostni li dan in-negozju kongunt ma sehhx minhabba l-inadempjenza tas-socjeta` rikorrenti u mhux ghal xi nuqqas tieghu;

Ikkunsidrat:

48. Illi f'dan ir-rigward tal-analizi ta' provi prodotti ssir riferenza ghas-sentenza tal-**Qorti tal-Appell, (Sede Inferjuri)** fl-ismijiet **Joseph Tonna vs. Philip Azzopardi** fejn gie ritenut is-segwenti:

“Jekk hemm bzonn jigi ripetut in materja ta' provi, r-regoli l-aktar prevalenti fl-ordinament guridiku taghna jidhru li huma dawn:

- (1) “Ibda biex ir-regola tradizzjonali tal-piz tal-provi timponi a kariku tal-parti li tallega fatt l-oneru li ggib il-prova tal-ezistenza tieghu. Tali oneru hu ugwalment spartit bejn il-kontendenti, sija fuq l-attur li jsostni l-fatti favorevoli li jikkostitwixxu l-bazi tad-dritt azzjonat minnu, (**actori incumbit probatio**), sija fuq il-konvenut ghas-sostenn tal-fatt migjub minnu biex jikkontrasta l-preteza tal-attur, (**reus in excipiendo fit actor**) (**Ara Kollez. Vol. XLV1 P I p. 5**);
- (2) “Fil-kors tal-kawza l-piz jista` joxxilla min parti ghall-ohra, kif jinghad, “jista` jkun gie stabbilit fatt li juri *prima facie* li t-tezi tal-attur hija sostenuta”, (**Kollez. Vol. XXXVII P I p. 577**);
- (3) “Il-gudikant adit mill-meritu tal-kaz hu tenut jiddeciedi ***iuxta alligata et probata***, u dan jimporta illi d-decizjoni tieghu tigi estratta unikament mill-allegazzjoni tal-partijiet. Jigifieri, min dawk ic-cirkostanzi tal-fatti dedotti abbazi tad-domanda jew tal-eccezzjoni u l-provi offerti mill-partijiet. Jikkonsegwi illi d-dixxiplina tal-piz tal-provi ssir bazi tar-regola legali tal-gudizzju in kwantu timponi fuq il-gudikant il-konsiderazzjoni li l-fatt allegat mhuwiex veru ghax mhux provat;
- (4) “Il-valutazzjoni tal-provi hu fondat fuq il-principju tal-konvinciment liberu tal-gudikant. Lilu hu moghti l-poter diskrezzjonali tal-apprezzament tar-rizultanzi probatorji u allura hu liberu li jibbaza l-konvinciment tieghu minn dawk il-provi li hu jidhirli li huma l-aktar attendibbli u idoneji ghall-formazzjoni tal-konvinciment tieghu. Naturalment dik id-diskrezzjoni hi soggetta ghal dak il-limitu legali impost fuqu mill-artiklu 218 tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili li jrid li fis-sentenza tinghata motivazzjoni ragonata li tikkonsenti l-kontroll tal-hsieb logiku segwit fuq appell interpost mis-sentenza. Motivazzjoni din, li jekk jinsab li tirispondi mal-logika u r-razzjonalita`, kif ukoll koerenti mall-elementi utilizzati allura skont gurisprudenza konkordi, ma tigix disturbata minn Qorti ta’ revizjoni (Ara b’ezempju, **Kollez. Vol. XXIV P I p. 104**);

Ikkunsidrat:

49. Illi minn ezami tar-rizultanzi pprezentati fl-atti ta' din il-procedura l-allegazzjoni sottolineata mill-intimat rikonvenzjonanti li s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata kienet b'xi mod inadempjenti ta' xi kundizzjoni li permezz tal-istess in-negozju kongunt in dizamina ma avverax ruhhu ma tirrizultax ipprovata skont il-ligi;

DECIDE:

- 50.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti ma tqisx li l-intimat rikonvenzjonanti pprova l-kontro-talba tieghu u konsegwentement:
- 50.1. Filwaqt li tirrespingi l-kontro-talbiet kollha tal-intimat rikonvenzjonanti;
- 50.2. Takkolji l-ewwel risposta tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata ghat-talbiet tal-istess intimat rikonvenzjonanti u konsegwentement:
- 50.2.1. Tiddikjara li t-talbiet kontenuti fl-imsemmija kontro-talba huma infondati;
- 50.2.2. Tirrespingi ghalhekk l-istess talbiet tal-intimat rikonvenzjonanti kontenuti fl-istess kontro-talba tieghu;
- 50.2.3. Bl-ispejjez tal-istess kontra l-intimat rikonvenzjonanti;
51. Illi *di piu`*, finalment, in vista tal-assjem suespost tikkundanna lill-istess kontendenti biex ghal dak li ghandu x'jaqsam mall-ispejjez processwali in konnessjoni mar-rikors guramentat promotur tas-socjeta` rikorrenti u mar-

risposta giuramentata għall-istess tal-intimat, l-ispejjez tal-istess jinqasmu fi kwota ta' kwart (1/4) għas-socjeta` rikorrenti u ta' tlett kwarti (3/4) għall-intimat.

Onor. Imhalledf Silvio Meli

DECIZJONI FINALI